

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

"Aprob"
Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Tatiana Vișniovaia
09 octombrie 2018

Curriculumul modular
S.07.O.023 Bazele dreptului procesual civil

Specialitatea
42110 Jurisprudență

Calificarea
341105 Grefier

Aprobat:

La sedința Consiliului Profesorial al Colegiului "Mihai Eminescu" din Soroca din 09 octombrie 2018

Director

Vișniovaia Tatiana

Autori:

Rusu Valentina grad didactic doi, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca;

Recenzent:

Curtea de Apel din Chișinău, judecător Ion Țurcan

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	10
VII. Studiu individual ghidat de profesor	10
VIII. Lucrările de laborator recomandate	12
IX. Sugestii metodologice	13
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	14
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	Ошибка! Закладка не определена.
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	Ошибка! Закладка не определена.

I. Preliminarii

Bazele dreptului procesual civil sau, prescurtat, procesul civil ca disciplină de studiu a învățământului clasic în domeniul dreptului se înscrie printre ramurile fundamentale ale științelor juridice.

Importanța dreptului procesual civil o determină rolul acestei ramuri de drept în reglementarea relațiilor sociale ce apar în cadrul desfășurării justiției în pricinile civile. În linii generale, bazele dreptului procesual civil poate fi definit ca un ansamblu de norme juridice structurate într-o ordine strict determinată, ce reglementează modul în care este organizată și se desfășoară activitatea instanței de judecată și a participanților la proces, precum și raporturile procesuale dintre participanții la proces și instanța de judecată ce se stabilesc la judecarea pricinilor civile, iar în anumite cazuri și modul în care sânt executate hotărârile judecătorești și alte titluri executorii.

Studierea dreptului procesual civil trebuie începută de la examinarea și perceperea programului de studiu al acestei discipline. Programarea în domeniul studiului este un constituent obiectiv și indispensabil în determinarea formelor de activitate a profesorilor și a studenților privind repartizarea orelor de prelegeri, lecțiilor practice și a lucrului individual. Pentru a pătrunde mai lesnicios în esența dreptului procesual civil, inițial este util a lua cunoștință de noțiunile introductive în ramura dată, cum ar fi dreptul procesual civil și obiectul său de reglementare, procesul civil (procedura civilă), forma procesuală, actele de procedură, fazele (stadiile) procesului, alte noțiuni și definiții procesual civile.

II Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională

Bazele dreptului procesual civil este o unitate de curs ce se studiază în semestrul VII . Orele atribuite conform planului de învățământ pentru studierea „ Bazelor dreptului procesual civil ” se repartizează potrivit celor două forme de instruire – prelegeri și lecții practice.

Studierea bazei dreptului procesual civil se desfășurează nu numai prin prelegeri și lecții practice (seminare), dar și prin elaborarea activităților individuale, a referatelor, la fel prin participarea la activitățile extracurriculare și consultații. Însă un rol foarte important în instruirea studentului-grefier în instituția de învățământ postsecundar nonterțiar o are lucrul de sine stătător al studentului cu manualul, studierea monografiilor, a legislației procesual civile, a practicii judiciare. Fără o astfel de pregătire este imposibilă dobândirea cunoștințelor suficiente pentru un specialist calificat în domeniul aplicării corecte a normelor de drept procesual civil.

Pentru activitatea practică un jurist - judecător, procuror, avocat, jurisconsult, notar, pe lângă cunoștințele teoretice la bazele dreptului procesual civil mai are nevoie de unele deprinderi practice de lucru.

În scopul îmbinării teoriei cu practica la disciplina „ Bazele dreptului procesual civil ” o mare parte din timp ar trebui rezervat orelor pentru rezolvarea spețelor, întocmirea actelor procesuale.

Metodic, studierea disciplinei „ Bazele dreptului procesual civil ” poate fi fundamentată pe cunoștințe juridice obținute în prealabil în urma studierii cursurilor teoria și istoria dreptului, dreptul constituțional, civil, dreptul muncii, administrativ, organele de ocrotire a normelor de drept etc.

III. Competențele profesionale specifice modulului

- CS1. Cunoașterea instituțiilor dreptului procesual civil și esența normelor juridice ce le reglementează;
- CS2. Familiarizarea cu baza juridico-normativă națională și internațională ce reglementează procesul civil;
- CS3. Determinarea și stabilirea locului și rolului Dreptului procesual civil în sistemul de drept al Republicii Moldova;
- CS4. Interpretarea corectă a normelor Dreptului procesual civil și utilizarea corectă a actelor normative la rezolvarea cauzelor din domeniul respectiv;
- CS5. Efectuarea studiului comparativ legislației procesual civile al Republicii Moldova cu legislația procesual civilă a unor state europene și înaintarea proiectelor de perfecționare a legislației procesual civile.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore			Modalitate de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică / Seminar			
VII	120	45	45	30	Examen	4

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Obiectul dreptului procesual civil (noțiuni introductive în dreptul procesual civil)		
UC1. Determinarea obiectului dreptului procesual civil ;	1.1. Forme și modalități de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime; 1.2. Procedură civilă; 1.3. Formă procesual civilă; 1.4. Fel de procedură civilă; 1.5. Faze de procedură civilă; 1.6. Izvor al dreptului procesual civil.	A1. Utilizarea adecvată a terminologiei specifice dreptului civil. A2. Definirea noțiunii de procedură civilă; A3. Cunoașterea fazelor de procedură civilă; A4. Descrierea izvorului ddreptului processual civil
2. Principiile fundamentale ale dreptului procesual civil		
UC2. Identificarea principiile dreptului procesual civil;.	2.1. Sistemul principiilor dreptului procesual civil; 2. 2. Principiile organizațional-funcționale ale dreptului procesual civil; 2.3. Principiile funcționale ale dreptului procesual civil; 2.4. Principiile internaționale ale dreptului procesual civil.	A5. Relatarea principiilor dreptului processual civil; A6. Descrierea aspectelor definatorii ale princiliilor; A7. Argumentarea necesității cunoașterii principiilor dreptului processual civil;
3. Raporturile procesuale civile		
UC3. Determinarea particularităților raportului procesual civil;	3.1 . Raporturile procesual civile; 3.2. Obiectul și conținutul raporturilor procesual civile; 3.3. Subiecții raporturilor procesual civile.	A8. Identificarea particularităților raporturilor procesuale civile; A11 Descrierea obiectului și conținutului dreptului processual civil; A12. Cunoașterea subiecților raportului processual civil.
4. Competența materială (generală) a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale		

UC4. Evidențierea competenței materială a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale.	4.1. Competență materială a instanțelor judecătorești; 4. 2. Criteriile de delimitare dintre competența instanțelor judecătorești de drept comun, competența judecătorilor comerciale și curții constituționale; 4. 3. Competența tribunalelor arbitrale (arbitrilor aleși) în soluționarea pricinilor civile; 4.4. Efectele încălcării regulilor cu privire la competența materială.	A13. Descrierea competenței material a instanțelor judecătorești; A14. Delimitarea competențelor instanțelor judecătorești de drept comun de competența judecătorilor comerciale și de cele ale curții constituționale; A15. Descrierea competențelor tribunalelor arbitrale (arbitrilor aleși) în soluționarea pricinilor civile; A16. Cunoașterea efectelor încălcării regulilor cu privire la competența materială.
5. Competența jurisdicțională a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale		
UC5. Deosebirea competenței jurisdicționale a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale de cea materială .	5.1. Competența jurisdicțională a instanțelor judecătorești; - felurile de competență jurisdicțională (materială și teritorială); 5.2. Efectele încălcării regulilor cu privire la competența jurisdicțională.	A17. Distingerea competențelor jurisdicționale a instanțelor judecătorești; A18. Cunoașterea efectelor încălcării regulilor cu privire la competența jurisdicțională.
6. Părțile în procesul civil		
UC6. Caracterizarea noțiunii de parte în procesul civil;	6.1. Părțile în procesul civil. Capacitatea procesuală; 6.2. Coparticiparea procesuală; 6.3. Succesiunea în drepturile procedurale.	A19. Cunoașterea specificului fiecărei părți în procesul civil; A20. Descrierea procesului – coparticipare procesuală; A21. Cunoașterea aspectului succesoral în drepturile procedurale;
7. Participarea intervenienților (terțelor persoane) la procesul civil		
UC7. Definirea noțiunii de intervenienți în proces civil;	7.1. Intervenienții (terțele persoane) în procesul civil; 7. 2. Intervenția principală; - intervenția accesorie.	A25. Cunoașterea intervenienților în procesul civil; A26. Distingerea dintre intervenția principală și intervenția accesorie;
8. Participarea procurorului la procesul civil		

UC8. Argumentarea rolului și importanța participării procurorului în procesul civil;	8.1. Procurorul în procesul civil; 8.2. Poziția procesuală a procurorului în procesul civil.	A27 . Distingerea rolului și a poziției procurorului în procesul civil;
9. Reprezentarea judiciară în procesul civil		
UC9. Delimitarea reprezentării judiciare de reprezentarea în dreptul material;	10.1. Temeiuri ale reprezentării judiciare; 10.2. Reprezentant contractual; Reprezentant legal; 10.3. Interdicții de reprezentare judiciară; 10.4. Împuternicirile reprezentanților judiciari.	A28. Determinarea temeiurilor reprezentării judiciare; A29. Stabilirea atribuțiilor reprezentantului contractual și a celui legal; A30. Descrierea tipurilor de interdicții de reprezentare judiciară; A31. Cunoașterea împuternicirilor reprezentanților judiciari.
10. Actele de procedură și termenele procedurale. Sancțiunile procedurale		
UC 10. Formularea condițiilor pentru îndeplinirea sau perfectarea actelor de procedură;	11.1. Act de procedură; 11.2. Condițiile pentru îndeplinirea și perfectarea actelor de procedură; 11.3. Termen de procedură; 11.4. Particularități ale termenelor de procedură; Sancțiuni procedurale; amenzi judiciare.	A32. Definirea actului de procedură; A33. Descrierea condițiilor pentru îndeplinirea și perfectarea actelor de procedură; A34. Cunoașterea particularităților termenelor de procedură; a sancțiunilor procedurale și amenzile judiciare.
11. Cheltuielile de judecată		
UC11. Evidențierea esenței cheltuielilor de judecată.	12.1. Taxă de stat; 12.2. Cheltuieli de judecare a pricinii; 12.3. Scutire de taxa de stat; 12.4. Amânarea și eșalonarea achitării taxei de stat; 12.5. Restituirea taxei de stat; Repartizarea cheltuielilor de judecare a pricinii între părți.	A35. Cunoașterea cheltuielilor de judecare a pricinii; A36. Cunoașterea situațiilor în care apare scutirea de taxa de stat; A37. Descrierea situațiilor în care are loc restituirea taxei de stat.

12. Probațiunea și probele

UC12 Determinarea etapelor
probațiunii judiciare;

- 13.1. Probațiune judiciară;
Proba judiciară;
- 13.2. Fapte probatorii. Obiect al probațiunii;
- 13.3. Fapte care nu se cer a fi dovedite;
- 13.4. Explicațiile părților și ale intervenienților;
Declarațiile martorilor;
- 13.5. Persoanele care nu pot fi audiate ca martor;
- 13.6. Expertiza suplimentară și repetată;

- A38. Definirea termenilor: probațiune judiciară și proba judiciară;
- A39. Descrierea faptelor probatorii și a obiectului probațiunii;
- A40. Cunoașterea categoriilor de personae care nu pot fi audiate ca martori;
- A41. Cunoașterea cazurilor în care are loc expertiza suplimentară și repetată.

VI.Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. ord	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucru individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Obiectul dreptului procesual civil (noțiuni introductive în dreptul procesual civil)	9	6	6	2
2.	Principiile fundamentale ale dreptului procesual civil	12	4	4	2
3.	Raporturile procesuale civile	14	3	3	2
4.	Competența materială (generală) a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale	14	4	4	2
5.	Competența jurisdicțională a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale	10	2	2	2
6.	Părțile în procesul civil	14	3	3	2
7.	Participarea intervenienților (terțelor persoane) la procesul civil	14	2	2	3
8.	Participarea procurorului la procesul civil	12	2	2	3
9.	Reprezentarea judiciară în procesul civil	12	4	4	3
10.	Actele de procedură și termenele procedurale. sancțiunile procedural	9	4	4	3
11.	Cheltuielile de judecată		5	5	3
12.	Probațiunea și probele		6	6	3
	Total	120	45	45	30

VII.Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de evaluare
1. Obiectul dreptului procesual civil (noțiuni introductive în dreptul procesual civil)			
Noțiuni generale privind actele procedurale penale	Referat: Forme și modalități de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime; .	Prezentarea publică a referatului.	Săptămâna 1
2. Principiile fundamentale ale dreptului procesual civil			
Sistemul principiilor dreptului procesual civil;	Raport de analiză: „ Principiile funcționale în procesul civil.”.	Prezentarea individuală a raportului	Săptămâna 2
3. Raporturile procesuale civile			
Particularitățile raportului procesual civil;	Schemă logică: „ Obiectul și conținutul raporturilor procesual civile,,	Prezentarea schemei	Săptămâna 3
4. Competența materială (generală) a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale			
Criteriile de delimitare a competenței materiale	Diagrama Venn Delimitarea competenței instanțelor de judecată și competența Curții Constituționale în exercitarea controlului constituționalității legilor și altor acte normative;	Prezentarea diagramei	Săptămâna 4
5. Competența jurisdicțională a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale			
Felurile de competență jurisdicțională (materială și teritorială);	Diagrama Venn Delimitarea felurilor de competență materială (generală) de cea jurisdicțională;	Prezentarea diagramei	Săptămâna 5
6. Părțile în procesul civil			
Părțile în procesul civil	Studiu de caz: Analizarea drepturile și obligațiile procesuale ale părților;	Argumentarea orală	Săptămâna 6
7. Participarea intervenienților (terțelor persoane) la procesul civil			

Felurile intervenențiilor	Schemă logică: Intervenția principală; - intervenția accesorie.	Prezentarea schemei	Săptămâna 7
8. Participarea procurorului la procesul civil			
Temeiurile și formele de participare a procurorului la proces civil;	Comunicare : Argumentarea rolul și importanța participării procurorului în proces civil;	Prezentarea publică a comunicării	Săptămâna 8
9. Reprezentarea judiciară în procesul civil			
Temeiuri ale reprezentării judiciare;	Schemă : Delimitează reprezentarea judiciară de reprezentarea în dreptul material;	Prezentarea schemei	Săptămâna 19
10. Actele de procedură și termenele procedurale. sancțiunile procedural			
	Actele procedurale: Întocmirea actelor procedurale	Prezentarea actelor	Săptămâna 10
11. Cheltuielile de judecată			
Particularitățile cheltuielilor de judecată	Studiu de caz: Delimitarea esența și particularitățile taxei de stat și cheltuielilor pentru judecarea pricinii;	Analiza studiului de caz	Săptămâna 13
12. Probațiunea și probele			
Obiectul probațiunii în pricinile civile concrete;	Referat: Modul de prezentare, păstrare, cercetare și apreciere a probelor materiale;	Susținerea referatului	Săptămâna 14

VIII. Lucrările practice recomandate

1. Felurile competenței jurisdicționale ale instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale .
2. Competența generală a instanțelor judecătorești de drept comun și comerciale .
3. Probațiunea în procesul civil .
4. Asigurarea probelor .
5. Condițiile și premisele exercitării dreptului la acțiune .
6. Declarațiile martorilor în procesul civil .
7. Sancțiunile procedural.
8. Abuzul de drepturi procedurale.
9. Coparticiparea procesuală.

I

X. Sugestii metodologice

Învățarea este o activitate psihică complexă de însușire activă a deprinderilor, de formare a cunoștințelor și asimilare a experienței sociale ce duce la dezvoltarea personalității prin dobândirea de noi capacități de acțiune și de a modifica comportamentul, la noile cerințe ale vieții și activității.

În cadrul activităților organizate la ore, elevii și cadrele didactice utilizează practic diverse strategii de învățare, menite să formeze competențe de comunicare eficientă, de creare a unor relații de succes, de explorare a resurselor personale și a carierei. Procesul didactic se focalizează atât pe asimilarea de cunoștințe și abilități specifice modulului, cât și pe folosirea mecanismelor învățării conștiente și eficiente, pe care elevii să le aplice și în diferite contexte de viață, nu doar în cadrul școlii, ci și în soluționarea problemelor comunității. Aceasta va contribui la crearea cadrului educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în procesul de învățare.

Competențele specifice modulului „Bazele dreptului procesual civil” sunt orientate spre stimularea abilităților de învățare permanentă, în scopul dezvoltării personale și integrării în viața socială activă. Procesul educațional este determinat de principiile implicării active, ale centrării pe elev. Considerarea elevului ca subiect al învățării și orientarea spre formarea competențelor specifice presupun respectarea unor exigențe ale învățării, printre care: utilizarea unor **metode active: învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin cooperare, studiul de caz, simularea, jocul de roluri, analiza, realizarea de portofolii, asaltul de idei, exercițiul, dialogul, conversația dirijată sau liberă, chestionarul, conversația euristică, discuția dirijată, prezentarea, dezbateră, elaborarea și implementarea proiectelor etc.** Utilizarea eficientă a metodelor active va contribui la promovarea tehnologiei didactice centrate pe experiențe de învățare, adică pe competențe integratoare.

Alegerea metodelor este condiționată de obiectivele operaționale ale lecției, subiectul, conținutul, mijloacele disponibile, specificul și motivația contingentului de elevi, competențele, inspirația și creativitatea profesorului și ale elevilor. Îmbinarea judicioasă a metodelor, procedurilor și formelor de predare-învățare este o condiție indispensabilă de realizare a scopului principal și a competențelor specifice ale disciplinei.

În predarea modulului „Bazele dreptului procesual civil” este oportun a folosi următoarele metode participativ - active:

Metoda proiectului – se bazează pe anticiparea mentală și efectuarea unor acțiuni complexe, legate de o temă impusă sau aleasă de elev, ce presupune un efort de informare, investigare, proiectare, soldat în final cu elaborarea și prezentarea unui produs finit, care poate fi evaluat conform cerințelor de evaluare prealabil stabilite. Poate fi utilizată ca metodă de învățare, dar și metodă de evaluare, care oferă: posibilitatea unei abordări interdisciplinare a temei; consolidarea și valorificarea tehnicilor de activitate intelectuală: adunarea, prelucrarea și prezentarea informațiilor; stimularea inițiativei și independenței elevilor în activitățile desfășurate; dezvoltarea structurilor cognitive și a capacităților creatoare; dezvoltarea capacităților de evaluare a colegilor și autoevaluare.

Diagrama Venn – se utilizează pentru a pune în evidență asemănările și deosebirile dintre două concepte, idei, situații, fenomene, etc. și constă din două sau mai multe cercuri, care se intersectează, având zone comune. În zona comună se notează asemănările, iar în afara ei deosebirile dintre datele comparate.

Studiul de caz este o metodă ale cărei caracteristici o recomandă îndeosebi în predarea și învățarea disciplinelor de specialitate, dar în egală măsură poate fi luată în calcul și ca o metodă alternativă de verificare a capacității elevilor de a realiza astfel de demersuri (de analiză, de înțelegere, de interpretare a unor fenomene, de exersare a capacității de argumentare, de emitere a unor judecăți de valoare, precum și de formare și dezvoltare a trăsăturilor de personalitate).

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este o activitate de autoreglare atât pentru elevi, cât și pentru profesori, în perspectiva obținerii unor performanțe superioare. Oricare ar fi obiectivele imediate ale sale, evaluarea trebuie să susțină și să stimuleze activitatea de predare-învățare. Ea facilitează reglarea activității profesionale, oferind informații despre calitatea predării, despre modul în care a fost realizat conținutul instruirii, despre accesibilitatea acestuia, despre valoarea tehnologiilor de predare.

Evaluarea axată pe formarea de competențe este orientată spre **produsul final** (rezultatele implicării în diverse activități, respectarea principiilor și normelor unanim acceptate, îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor primare, prezentarea diverselor rezultate: eseuri, proiecte, articole pentru publicație etc.) și trebuie concepută nu ca o etapă supraadăugată sau suprapusă a procesului de învățământ, ci ca un act integrat activității pedagogice. Este o ocazie de validare a justetei secvențelor educative, a componentelor procesului didactic și un mijloc de delimitare, fixare și intervenție asupra conținuturilor și obiectivelor educaționale.

Evaluarea competențelor este un proces de bază în instruire, alături de predare și învățare, și arată eficiența, eficacitatea, progresul, reușita, succesul, performanța școlară, sau reversul lor pentru fiecare elev, dar și profesor, precum și instituție. Ea este actul didactic deosebit de complex și sistematic, integrat întregului proces educațional, care asigură evidențierea cantității cunoștințelor dobândite și valoarea (nivelul, performanțele și eficiența) acestora la un moment dat - în mod curent, periodic și final. Evaluarea competențelor nu dă rezultate de la sine, de aceea ar trebui mereu monitorizat procesul educațional, orientat spre performanțe superioare, prin care se efectuează analize și aprecieri atât asupra comportamentului și rezultatelor obținute de către elevi, cât și asupra potențialului sau capacităților de dezvoltare a acestora.

În cadrul orelor de „Bazele dreptului procesual civil”, evaluarea va urmări progresul personal cu referire la competențele acumulate.

Structura actului evaluativ este analizată în viziune sistemică și cuprinde următoarele trei etape:

- - verificarea,
- - măsurarea,
- - notarea.

Verificarea - presupune colectarea de informații referitoare la nivelul performanțelor școlare ale evaluărilor, respectiv la cunoștințele, abilitățile, capacitățile, competențele, comportamentele și atitudinile acestora, prin aplicarea unui ansamblu de strategii, metode, tehnici, procedee și instrumente.

Măsurarea - reprezintă acțiunea de interpretare și aprecierea performanțelor evaluărilor prin raportarea lor la indicatori de performanță, la sisteme de referință, la standarde de performanță, la sisteme de criterii de evaluare. În general, evaluarea se referă la acordarea unei semnificații cantitative caracteristicilor calitative, măsurarea, în calitate de componentă a evaluării se referă la acordarea unor semnificații.

Notarea - presupune precizarea și miza exactă, rafinarea semnificației atribuite prin măsurare, grație emiterii unor judecăți de valoare asupra rezultatelor și adoptării deciziei. În actul evaluativ decizia este luată ca urmare a asocierii rezultatelor cu scări de notare și acordării de note sau calificative școlare. Notarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de apreciere prin note școlare a progresului școlar realizat de elevi, respectiv cuantificarea nivelului lor de cunoștințe, abilități, capacități, atitudini, aptitudini, etc.

După etapa în care se face evaluarea, ea poate fi:

- **inițială** care are ca obiectiv: diagnosticarea nivelului de pregătire la începutul anului, la începutul predării unei discipline, pentru a cunoaște de unde se pornește, ce mai trebuie perfecționat; de obicei se folosesc baremuri minimale; sunt și baremuri medii sau de performanță. Evaluarea inițială precizează condițiile prin care elevii vor asimila noile cunoștințe. Pe baza rezultatelor obținute, profesorul va grupa elevii în vederea asigurării unei instruirii diferențiate. Ținând seama de nivelul cunoștințelor elevilor, profesorul va alege cea mai bună strategie didactică;
- **curentă (continuă, de progres)**, care are ca obiectiv: asigurarea pregătirii sistematice și continue, pentru realizarea feedbackului pas cu pas; nu se programează, nu se anunță dinainte; învățarea zilnică este o îndatorire a elevilor. Ritmicitatea evaluării se va stabili de către profesor. În acest scop, va ține seama de: numărul de ore alocat disciplinei; gradul de dificultate al disciplinei; complexitatea conținutului; nivelul intelectual al elevilor;
- **finală (de încheiere, de bilanț ori cumulativă sau sumativă)**, care are ca obiectiv: verificarea structurării în sisteme informaționale a capacității de sinteză privind cunoașterea întregii materii de studiu. Reușita școlară anuală se materializează prin promovări.

Integrarea reușită a evaluării în contextul procesului educațional rezidă în elaborarea strategiei de evaluare ca parte componentă a strategiei didactice.

Pentru evaluarea randamentului școlar, profesorul va utiliza diverse metode și tehnici de evaluare ca:

Nr. crt.	Produce pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Proiect elaborat	<ul style="list-style-type: none"> • Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific.

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate ș.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
2.	Referat	<ul style="list-style-type: none"> • Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
3.	Rezumat oral (comunicare)	<ul style="list-style-type: none"> • Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
4.	Rezumat scris (redactare)	<ul style="list-style-type: none"> • Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente.

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		<ul style="list-style-type: none"> • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, • frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat citeț, lizibil. plasarea clară în pagină.
5.	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Referință la programe. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor și rigoarea probelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat.

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		<ul style="list-style-type: none"> • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.

XII. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Denumirea modului	Mijloace recomandate
Bazele dreptului procesual civil	<ul style="list-style-type: none"> - Calculatoare portabile (laptop, notebook); - Proiector; - Planșe; - Postere; - Manual de drept procesual civil.

XIII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. Ctr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată, accesată, procurată resursa
1.	Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, în vigoare la 27.08.1994. Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 12.08.1994 nr.	Catedra
2.	Codul de procedură civilă nr. 225 din 30.05.2003. Monitorul Oficial din 12. 06.2003 nr. 111-115/451.	Catedra
3.	Florea Măgureanu, Drept procesual civil. - București Ed. ALL BECK, 1998	Biblioteca de drept
4.	Ilie Stoenescu, Savelly Zilberstein, Drept procesual civil. Teoria generală, E. D. P., - București, 1983.	Biblioteca de drept